

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4C/147/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112225362
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1112225362.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudcom Mgr. Adelou Unčovskou v právnej veci navrhovateľa: R. Š., Z. K. H. XX/X, Y., zastúpený: R. O. O., Z. O. XX/XXXX, XXX XX Z., Č. L. proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.
Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 06.08.2012 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplata 25 000,- Eur titulom náhrady škody a 75 000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že 08.01.2009 bol zadržaný policajným orgánom v Trnave, obvinený zo spáchania trestného činu podľa § 172 ods. 1,3 Trestného zákona a dňa 10.01.2009 vzatý do vyšetrovacej väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a), c) Trestného poriadku, pričom väzba započala dňa 08.01.2009. Základná lehota väzby podľa platného Trestného poriadku bola v tom čase 6 mesiacov a podľa novely Trestného poriadku platnej od 01.02.2009 táto lehota platila aj potom. Dňa 23.06.2009 bola na navrhovateľa podaná krajským prokurátorom v Trnave obžaloba na Okresný súd v Trnave, ktorý mal rozhodnúť o prípadnej ďalšej väzbe tak, aby prípadná sťažnosť obžalovaného voči pokračovaniu väzby podľa § 238 ods. 3 a § 192 ods. 4 Trestného poriadku v platnom znení od 01.02.2009. Okresný súd v Trnave rozhodol dňa 01.07.2009 tak, že dôvody väzby zo dňa 10.01.2009 u navrhovateľa trvajú aj po podaní obžaloby. Navrhovateľ podal proti uvedenému rozhodnutiu sťažnosť dňa 01.07.2009, pričom v tom čase nemal nijakú vedomosť o tom, že krajský súd musí rozhodnúť do termínu skončenia väzby, teda do dňa 08.07.2009. Krajský súd v Trnave rozhodoval o sťažnosti navrhovateľa až dňa 16.07.2009, teda osem dní po skončení väzby z prípravného konania. V dôsledku uvedeného bol navrhovateľ od 08.07.2009 do 22.06.2010 (kedy bol prepustený na kauciu) vo väzbe na základe nesprávneho úradného postupu Krajského súdu v Trnave. Po prepustení na kauciu sa navrhovateľ náhodne dozvedel, že postup Krajského súdu v Trnave bol procesnou vadou majúcou za následok nezákonnú väzbu. Z toho dôvodu podal na Ministerstvo spravodlivosti SR podnet na dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z dôvodu nezákonnej väzby, avšak ministerka spravodlivosti podnet odmietla, nakoľko z obsahu spisu bolo zrejmé, že navrhovateľ bude odsúdený a aj nezákonná väzba bude pripočítaná do výkonu trestu. Zároveň navrhovateľ požiadal odporcu aj o prerokovanie nároku na náhradu škody. Nárok ktorý si navrhovateľ v konaní uplatnil, pozostáva z náhrady škody, spočívajúcej v strate na zárobku a v náhrade nemajetkovej ujmy, spočívajúcej v strate slobody.

Odporca žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť. Vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 22.11.2012 uviedol, že nakoľko trestné stíhanie voči navrhovateľovi na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 3T 51/2009 za spáchanie trestného činu, pre ktorý bol vzatý do väzby, nebolo doposiaľ ukončené, nie je v danom čase splnená základná podmienka vyžadovaná ustanovením § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z.. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody musí byť najneskôr v čase rozhodovania súdu zrejмый výsledok trestného konania, pričom trestné konanie musí byť ukončené jedným z troch spôsobov uvedeným v citovanom ustanovení. Ani v budúcnosti však navrhovateľovi nevznikne nárok, a to ani v prípade, že bude spod obžaloby oslobodený, trestné konanie voči nemu zastavené alebo vec bude postúpená inému orgánu, nakoľko si navrhovateľ zaviniť väzbu sám, čo vylučuje vznik nároku na náhradu škody. Odporca ďalej vo vyjadrení namietal, že v danom prípade došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nakoľko lehoty vyžadované v ustanovení § 76 Trestného poriadku boli dodržané a súd prvého aj druhého stupňa postupoval v súlade so zákonom. Zároveň uviedol, že požadovanú sumu považuje za neprimeranú v súvislosti s trvaním väzby.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 10.01.2009, č.k. Tp 2/09, zápisnica o neverejnom zasadnutí Okresného súdu Trnava zo dňa 30.06.2009, predkladacia správa, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.07.2009, č.k. 4Tos 61/2009, uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 22.06.2010, č.k. 3T 51/2009, odpoveď Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 05.10.2011, ako aj ostatným obsahom spisu, z ktorých ustálil nasledovný skutkový stav:

Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 10.01.2009, č.k. Tp 2/09 bol navrhovateľ ako obvinený vzatý do väzby, ktorá sa mu započítala od obmedzenia jeho osobnej slobody dňa 08.01.2009 o 17.40 hod.

Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 01.07.2009, č.k. 3T 51/2009 bolo konštatované, že u navrhovateľa ako obvineného trvajú i naďalej nezmenené dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku tak, ako boli konštatované v uznesení Okresného súdu Trnava, sp.zn. Tp 2/09 zo dňa 10.01.2009 a obvinený sa preto naďalej ponechal vo väzbe.

Okresný súd Trnava predložil dňa 10.07.2009 sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 01.07.2009, sp.zn. 3T 51/09 Krajskému súdu v Trnave.

Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 16.07.2009, č.k. 4Tos 61/2009 zamietol sťažnosť navrhovateľa ako obvineného.

Navrhovateľ bol prepustený z väzby uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 22.06.2010, č.k. 3T 51/2009 za súčasného prijatia peňažnej záruky za jeho väzbu.

Navrhovateľ podal na Ministerstvo spravodlivosti SR podnet na podanie dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.07.2009, č.k. 4Tos 61/2009, ktorému nebolo vyhovené.

Uvedené skutočnosti neboli medzi účastníkmi sporné.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

(2)

Podľa § 3 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 cit. zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 cit. zákona právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím je existencia nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného rozhodnutia, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a uvedeným postupom alebo rozhodnutím.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že z troch vyššie uvedených kumulatívnych podmienok, potrebných pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa citovaného zákona nie je splnená podmienka nesprávneho úradného postupu (nezákonného rozhodnutia) odporcu.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že hoci navrhovateľ označil ako dôvod podania návrhu nesprávny úradný postup súdu, v danom prípade sa nejedná o nesprávny úradný postup. Súd v tomto smere zastáva názor súladný s konštantnou judikatúrou, v zmysle ktorej za nesprávny úradný postup nemožno považovať výsledok rozhodovacej činnosti súdu ako taký. Nesprávnym úradným postupom nie je totiž taký postup, ktorý sa prejaví priamo v rozhodnutí. Postup súdu spočívajúci v dodržaní/nedodržaní lehoty v konaní bol teda postupom, ktorý sa prejavil v samotnom súdnom rozhodnutí, nakoľko dodržanie/nedodržanie lehoty, hoci aj zákonom stanovenej sa prejaví v samotnom rozhodnutí súdu, ktorý v danom prípade buď zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a obvineného prepustí na slobodu alebo zamietne sťažnosť obvineného. Zároveň je potrebné skonštatovať, že rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, ktorým bola zamietnutá sťažnosť navrhovateľa nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, pretože nespĺňa podmienku stanovenú v § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., teda nešlo o právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo pre nezákonnosť zrušené príslušným orgánom.

Ak by súd aj nevychádzal z uvedeného právneho názoru (a považoval by namietané nedodržanie zákonom stanovenej lehoty za nesprávny úradný postup), priznaniu nároku by bránila skutočnosť, že prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nebolo konštatované príslušným orgánom tak, aby súd z neho mohol vychádzať pri posudzovaní nároku na náhradu škody. Takýmto konštatovaním v danom prípade môže byť iba nález Ústavného súdu SR o porušení práva navrhovateľa spolu s rozhodnutím o zrušení uznesenia odvolacieho súdu. Súd zároveň poukazuje na to, že ani výsledky

vykonaného dokazovania nepreukázali existenciu nesprávneho úradného postupu s poukazom na vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 05.10.2011.

Súd vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na nesplnenie základnej podmienky pre priznanie nároku, súd v ďalšom neskúmal uplatnený nárok a nezaoberal sa ďalšími podmienkami uplatnenia nároku, nakoľko uvedené bolo nadbytočným pre rozhodnutie vo veci.

Odporca mal vo veci plný úspech, preto mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. patrí náhrada trov konania voči navrhovateľovi. Vzhľadom k tomu, že si odporca trovy konania neuplatnil, súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Bratislava I, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205, ods. 2 O. s. p. Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V prípade, že účastník svoju povinnosť uloženú týmto rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti nesplní dobrovoľne, môže byť podaný návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.